

ที่ นม ๐๐๑๘.๑/๒๖๓๓

ศาลากลางจังหวัดนครราชสีมา
ถนนมหาไทย นม ๓๐๐๐๐

๒๗ กันยายน ๒๕๖๐

เรื่อง การพิจารณากรณีบุคคลผู้ขอพิสูจน์สัญชาติไทยอ้างว่ามีบิดามารดาเป็นผู้มีเชื้อสายไทย

เรียน นายอำเภอ ทุกอำเภอ นายอำเภอ ทุกอำเภอ นายกเทศมนตรีนครราชสีมา นายกเทศมนตรีเมืองปากช่อง นายกเทศมนตรีเมืองบัวใหญ่ นายกเทศมนตรีเมืองสีคิ้ว และนายกเทศมนตรีเมืองเมืองปัก

สิ่งที่ส่งมาด้วย สำเนาหนังสือกรมการปกครอง ด่วนที่สุด ที่ นม ๐๓๐๙.๑/๑๗๔๓๘
ลงวันที่ ๒๘ สิงหาคม ๒๕๖๐

จำนวน ๑ ฉบับ

ด้วยจังหวัดนครราชสีมาได้รับแจ้งแนวทางปฏิบัติจากกรมการปกครอง กรณีที่ได้รับเรื่องหรือประเด็นการวินิจฉัยสัญชาติของบุคคลที่ขอเพิ่มชื่อในทะเบียนบ้าน โดยอ้างว่ามีบิดามารดาเป็นผู้มีเชื้อสายไทย เคยมีภูมิลำเนาอาศัยอยู่ในประเทศไทยและประเทศกัมพูชา แต่ไม่มีหลักฐานทะเบียนราษฎรหรือเอกสารราชการที่รับรองว่าบิดามารดาเป็นผู้มีสัญชาติไทย ปัจจุบันบิดาและมารดาเสียชีวิตแล้ว ผู้ร้องมีเพียงผลการตรวจสอบสารพันธุกรรม (DNA) กับญาติที่มีสัญชาติไทยเป็นหลักฐานในการขอพิสูจน์ความเป็นผู้มีสัญชาติไทยเพื่อขอเพิ่มชื่อในทะเบียนบ้าน ว่ากรณีดังกล่าวผู้ร้องจะได้สัญชาติไทยหรือไม่อย่างไร และการลงรายการสัญชาติของบิดามารดาจะบันทึกอย่างไร โดยกรมการปกครองได้ตอบข้อหารือดังกล่าว รายละเอียดปรากฏตามสิ่งที่ส่งมาพร้อมนี้

ในการนี้ เพื่อให้การพิจารณาสัญชาติของบุคคลและการดำเนินงานตามกฎหมายว่าด้วยสัญชาติเป็นไปด้วยความถูกต้องและละเอียดรอบคอบ จังหวัดจึงขอให้สำนักทะเบียนอำเภอและสำนักทะเบียนท้องถิ่นเทศบาลทุกแห่ง ศึกษาทำความเข้าใจและถือปฏิบัติตามแนวทางที่กรมการปกครองได้ชี้แจงต่อไป สำหรับอำเภอขอให้แจ้งสำนักทะเบียนท้องถิ่นเทศบาลในพื้นที่รับทราบและถือปฏิบัติด้วย

จึงเรียนมาเพื่อทราบและดำเนินการต่อไป

ขอแสดงความนับถือ

ว่าที่ร้อยตรี

(นิรันดร์ ดุจจานุทัศน์)

ปลัดจังหวัดนครราชสีมา ปฏิบัติราชการแทน

ผู้ว่าราชการจังหวัดนครราชสีมา

ที่ทำการปกครองจังหวัด (กลุ่มงานปกครอง)

โทร./โทรสาร. ๐-๔๔๒๔-๔๒๕๒

๐๖๖๖๖๖๖
๐/

ที่ มท ๐๓๐๙.๑/ ๖๕๖

ถึง สำนักทะเบียนกรุงเทพมหานคร และสำนักทะเบียนจังหวัด ทุกจังหวัด (เว้นสำนักทะเบียนจังหวัดสระแก้ว)

ด้วยจังหวัดสระแก้วหาหรือประเด็นการวินิจฉัยสัญชาติของบุคคลที่ขอเพิ่มชื่อในทะเบียนบ้าน โดยอ้างว่ามีบิดามารดาเป็นผู้มีเชื้อสายไทย เคยมีภูมิลำเนาอาศัยอยู่ในประเทศไทยและประเทศกัมพูชา แต่ไม่มีหลักฐานทะเบียนราษฎรหรือเอกสารราชการที่รับรองว่าบิดามารดาเป็นผู้มีสัญชาติไทย ปัจจุบันบิดาและมารดาเสียชีวิตแล้ว ผู้ร้องมีเพียงผลการตรวจสอบสารพันธุกรรม หรือ DNA กับญาติที่มีสัญชาติไทย เป็นหลักฐานในการขอพิสูจน์ความเป็นผู้มีสัญชาติไทยเพื่อขอเพิ่มชื่อในทะเบียนบ้าน กรณีดังกล่าวผู้ร้องจะได้สัญชาติไทยหรือไม่ อย่างไร และการลงรายการสัญชาติของบิดามารดาจะบันทึกอย่างไร จึงขอหารือแนวทางปฏิบัติเพื่อจะได้ดำเนินการให้เป็นไปด้วยความถูกต้อง และกรมการปกครอง ได้ตอบข้อหารือจังหวัดสระแก้วเพื่อถือปฏิบัติแล้วตามหนังสือกรมการปกครอง ด่วนที่สุด ที่ มท ๐๓๐๙.๑/๑๗๔๓๘ ลงวันที่ ๒๘ สิงหาคม ๒๕๖๐ ที่แนบมาพร้อมนี้

เนื่องจากการพิจารณาสัญชาติของบุคคลเป็นเรื่องสำคัญมีผลกระทบต่อสิทธิของบุคคลตามกฎหมาย ซึ่งนายทะเบียนจึงต้องพิจารณาด้วยรอบคอบ จึงขอให้สำนักทะเบียนจังหวัดและสำนักทะเบียนกรุงเทพมหานคร แจ้งสำนักทะเบียนอำเภอและสำนักทะเบียนท้องถิ่นทุกแห่งในพื้นที่รับผิดชอบ ได้ศึกษาทำความเข้าใจและถือปฏิบัติต่อไปด้วย

สำนักบริหารการทะเบียน
ส่วนการทะเบียนราษฎร
โทร. ๐ ๒๗๙๑ ๗๓๑๖
โทรสาร. ๐ ๒๙๐๖ ๙๒๓๕

ด่วนที่สุด

ที่ มท ๐๓๐๙.๑/ ๑๗/๕๗๘

กรมการปกครอง

ถนนอัษฎางค์ กทม ๑๐๒๐๐

๒๘ สิงหาคม ๒๕๖๐

เรื่อง ขอรื้อกรณีบุคคลผู้ขอพิสูจน์สัญชาติไทยอ้างว่ามีบิดามารดาเป็นผู้มีเชื้อสายไทย

เรียน ผู้ว่าราชการจังหวัดสระแก้ว

อ้างถึง หนังสือจังหวัดสระแก้ว ด่วนที่สุด ที่ สก ๐๐๑๘.๑/๕๒๑๓ ลงวันที่ ๒๒ พฤษภาคม ๒๕๖๐

ตามที่จังหวัดแจ้งว่าได้รับเรื่องทำรื้อประเด็นการวินิจฉัยสัญชาติของบุคคลที่ขอเพิ่มชื่อในทะเบียนบ้านโดยอ้างว่ามีบิดามารดาเป็นผู้มีเชื้อสายไทย เคยมีภูมิลำเนาอาศัยอยู่ในประเทศไทยและประเทศกัมพูชา แต่ไม่มีหลักฐานทะเบียนราษฎรหรือเอกสารราชการที่รับรองว่าบิดามารดาเป็นผู้มีสัญชาติไทย ปัจจุบันบิดาและมารดาเสียชีวิตแล้ว ผู้ร้องมีเพียงผลการตรวจสอบสารพันธุกรรม หรือ DNA กับญาติที่มีสัญชาติไทย เป็นหลักฐานในการขอพิสูจน์ความเป็นผู้มีสัญชาติไทยเพื่อขอเพิ่มชื่อในทะเบียนบ้าน กรณีดังกล่าวผู้ร้องจะได้สัญชาติไทยหรือไม่ อย่างไร และการลงรายการสัญชาติของบิดามารดาจะบันทึกอย่างไร จึงขอหารือแนวทางปฏิบัติเพื่อจะได้ดำเนินการให้เป็นไปด้วยความถูกต้อง รายละเอียดแจ้งอยู่แล้ว นั้น

กรมการปกครองพิจารณาแล้ว ขอเรียนดังนี้

๑. หลักการพิจารณาสัญชาติของบุคคลที่ขอแจ้งการเกิดหรือขอเพิ่มชื่อในทะเบียนบ้านว่า เป็นผู้มีสัญชาติไทยโดยการเกิดหรือไม่ ย่อมขึ้นอยู่กับข้อเท็จจริงเกี่ยวกับสถานะการเกิดของผู้ร้องว่าเกิดใน หรือนอกราชอาณาจักร และบิดาและหรือมารดามีสถานะตามกฎหมายว่าด้วยสัญชาติอย่างไร กล่าวคือ

๑.๑ ถ้าผู้ร้องเป็นบุตรของมารดาที่มีสัญชาติไทย ไม่ว่าบิดาจะเป็นผู้มีสัญชาติไทยหรือไม่มีสัญชาติไทย ผู้ร้องย่อมเป็นผู้มีสัญชาติไทยโดยการเกิดตามหลักสายโลหิตจากมารดา ไม่ว่าผู้ร้องจะเกิดในหรือนอกราชอาณาจักรก็ตาม ซึ่งเป็นไปตามมาตรา ๗ (๑) แห่งพระราชบัญญัติสัญชาติ พ.ศ. ๒๕๐๘ แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๓๕

๑.๒ ถ้าผู้ร้องเป็นบุตรของบิดาที่มีสัญชาติไทยและเป็นบิดาที่ชอบด้วยกฎหมาย ส่วนมารดาเป็นคนซึ่งไม่มีสัญชาติไทย ผู้ร้องย่อมเป็นผู้มีสัญชาติไทยโดยการเกิดตามหลักสายโลหิตจากบิดา ไม่ว่าผู้ร้องจะเกิดในหรือนอกราชอาณาจักรก็ตาม ซึ่งเป็นไปตามมาตรา ๗ (๑) แห่งพระราชบัญญัติสัญชาติ พ.ศ. ๒๕๐๘ แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๓๕

๑.๓ ถ้าผู้ร้องเป็นบุตรของบิดาที่มีสัญชาติไทยและเป็นบิดาที่ไม่ชอบด้วยกฎหมาย ส่วนมารดาเป็นคนซึ่งไม่มีสัญชาติไทย กรณีนี้จะต้องพิจารณาสถานที่เกิดของผู้ร้องประกอบด้วย กล่าวคือถ้าผู้ร้องเกิดนอกราชอาณาจักร ผู้ร้องและบิดาจะต้องยื่นเรื่องต่อพนักงานเจ้าหน้าที่ตามกฎหมายว่าด้วยสัญชาติเพื่อขอพิสูจน์ความสัมพันธ์การเป็นบิดาและบุตร เมื่อได้รับหนังสือรับรองผลการพิสูจน์ความสัมพันธ์ดังกล่าวแล้วจึงจะถือว่าผู้ร้องเป็นผู้มีสัญชาติไทยโดยการเกิดตามหลักสายโลหิตจากบิดา ซึ่งเป็นไปตามมาตรา ๗ (๑) แห่งพระราชบัญญัติสัญชาติ พ.ศ. ๒๕๐๘ แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๓๕ ประกอบกับมาตรา ๗ วรรคสอง แห่งพระราชบัญญัติสัญชาติ พ.ศ. ๒๕๐๘ แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ ๔) พ.ศ. ๒๕๕๑ แต่ถ้าผู้ร้องเกิดในราชอาณาจักร ผู้ร้องย่อมเป็นผู้มีสัญชาติไทยโดยการเกิดตามหลักดินแดน ซึ่งเป็นไปตามมาตรา

/๗ (๒) แห่ง...

๗ (๒) แห่งพระราชบัญญัติสัญชาติ พ.ศ. ๒๕๐๘ แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๓๕ และไม่เข้าเงื่อนไขการไม่ได้สัญชาติไทยตามมาตรา ๗ ทวิ วรรคหนึ่ง แห่งพระราชบัญญัติสัญชาติ พ.ศ. ๒๕๐๘ แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๓๕ เนื่องจากบิดาเป็นผู้มีสัญชาติไทย

๑.๔ การพิจารณาสัญชาติของบิดามารดาของผู้ร้อง มีหลักเกณฑ์เช่นเดียวกันคือขึ้นอยู่กับสัญชาติของปู่ ย่า หรือตา ยาย แล้วแต่กรณี เช่น ถ้าปู่หรือย่าเป็นผู้มีสัญชาติไทยโดยการเกิด บิดาของผู้ร้องก็ย่อมเป็นผู้มีสัญชาติไทยโดยการเกิด หรือถ้าตาหรือยายเป็นผู้มีสัญชาติไทยโดยการเกิด มารดาของผู้ร้องก็ย่อมเป็นผู้มีสัญชาติไทยโดยการเกิด และย่อมส่งผลถึงผู้ร้องให้ได้สัญชาติไทยโดยการเกิดด้วย ถ้าบิดาและหรือมารดาไม่ได้สละสัญชาติไทยหรือเสียสัญชาติไทยในขณะที่ผู้ร้องเกิด

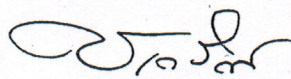
๒. การที่บุคคลจะได้สัญชาติไทยหรือไม่ ย่อมเป็นไปตามกฎหมายว่าด้วยสัญชาติ ส่วนการมีชื่อและรายการบุคคลระบุสัญชาติไทยในเอกสารการทะเบียนราษฎร เป็นการรับรองสิทธิในสถานะของบุคคลให้ปรากฏเป็นรูปธรรมเท่านั้น ดังนั้น การที่บุคคลใดไม่มีเอกสารการทะเบียนราษฎรหรือมีแต่ปรากฏรายการสัญชาติว่าไม่ได้สัญชาติไทยหรือไม่มีสัญชาติ มิได้หมายความว่าบุคคลนั้นจะไม่มีสัญชาติไทย จึงเป็นหน้าที่ของนายทะเบียนหรือพนักงานเจ้าหน้าที่จะต้องเรียกตรวจหลักฐานหรือสอบสวนพยานบุคคลที่เกี่ยวข้องเพื่อพิสูจน์ยืนยันการมีหรือไม่มีสัญชาติไทยตามกฎหมาย

๓. การตรวจสอบพันธุกรรมหรือ DNA เพื่อพิสูจน์การมีสัญชาติไทยของผู้ขอแจ้งการเกิดหรือขอเพิ่มชื่อในทะเบียนบ้านนั้น ความสำคัญอยู่ที่คนที่เป็นคู่ตรวจจะต้องเป็นญาติร่วมสายโลหิตของผู้ร้อง เป็นผู้มีสัญชาติไทยและมีคุณสมบัติที่จะทำให้ผู้ร้องได้รับสัญชาติไทย เช่น บุตรตรวจกับบิดามารดาที่มีสัญชาติไทย น้องตรวจกับพี่ร่วมมารดาเดียวกันซึ่งมีสัญชาติไทยโดยการเกิด หลานสาวตรวจกับยายที่มีสัญชาติไทยโดยการเกิด หลานชายตรวจกับอาหรือน้าชายซึ่งเป็นพี่น้องร่วมบิดามารดาเดียวกันกับบิดาของหลานโดยมีปู่ย่าเป็นคนสัญชาติไทย ตัวอย่างเช่น นายรวม เป็นผู้ร้องขอเพิ่มชื่อในทะเบียนบ้านเนื่องจากตกหล่นทางทะเบียนราษฎร ตรวจ DNA กับนายเพชร บุคคลสัญชาติไทยซึ่งมีชื่อในทะเบียนบ้าน (ท.ร.๑๔) เป็นบุคคลประเภท ๓ ระบุงานการบิดามารดาสัญชาติไทย โดยนายเพชร เป็นน้องชายร่วมบิดามารดาเดียวกันกับบิดาของนายรวมซึ่งเสียชีวิตแล้ว เป็นต้น

๔. กรณีที่นายทะเบียนพิจารณาจากพยานหลักฐานแล้วเชื่อว่าผู้ร้องเป็นผู้มีสัญชาติไทย แต่บิดามารดาของผู้ร้องไม่มีเอกสารการทะเบียนราษฎร การลงรายการสัญชาติของบิดามารดาในเอกสารการทะเบียนราษฎรให้เว้นไว้ โดยปฏิบัติตามข้อ ๖๐ หรือข้อ ๘๘ (๔) ของระเบียบสำนักทะเบียนกลางว่าด้วยการจัดทำทะเบียนราษฎร พ.ศ. ๒๕๓๕

จึงเรียนมาเพื่อโปรดทราบและดำเนินการต่อไป

ขอแสดงความนับถือ

(นายชำนาญวิทย์ เตรัตน์)

รองอธิบดี ปฏิบัติราชการแทน

อธิบดีกรมการปกครอง

สำนักบริหารการทะเบียน

ส่วนการทะเบียนราษฎร

โทร ๐ ๒๗๔๑ ๗๓๑๔-๖